

A triviális irodalomnak, azaz a giccses, kommersz, csak a szóalkotást szolgáló művek kutatását a tudomány a legújabb időkig teljesen elhanyagolta. Ennek egyik oka a könyvtárakban rejlik, a tudományos jellegű gyűjtemények nem szerezték be kiadásukat, a népkönyvtárak példányait viszont ronggyá olvasták. A triviális könyvekkel való foglalkozás újabban nagy lendületet vett, különösen német földön. A "Könyv és könyvtár" egyik tanulmányában erről számol be Némedi Lajosné.

Lengyel Imre Pestalozzi első magyar tanítványának, Váradi Szabó Jánosnak a részletes élet- és jellemrajzát írja meg, kiemelve a munkaadatás népszerűsítése körüli uttörő érdemeit.

A kötetben két rövidebb ókori tárgy tanulmányt is találunk. Az elsőt B. Angyal Katalin írta. Marcus Aurelius életrajzának egy szakaszát vizsgálva megállapítja, hogy a II. század 2. felében a császár valláspolitikája, egy járvány és a markomann háború hatása alatt a dunai tartományokban ugrásszerűen megnőtt a keleti istenkultuszok papjainak a száma. Gombáné Lábos Olga egy jelentéktelen Periklész anekdota kapcsán azt próbálja magyarázni, hogy a kiváló athéni államférfi alakját a felvilágosodás kora előtt a történészek miért nem méltatták figyelemre.

VÉRTESEY Miklós

Magyar Könyvtárosok Egyesületének évkönyve. 1974. (Szerk. Székely Sándor) Bp. Népművelési Propaganda Iroda 1975.

Az évkönyv hűen dokumentálja a Magyar Könyvtárosok Egyesületének 1974. évi munkáját, amelyet "a szakmai feladatok végrehajtása és a szervezeti élet megerősödésére tett erőfeszítések jellemeztek" - mint ahogy Kovács Dezső főtktár beszámolójában megállapítja. Érdemes ennek a tevékenységnek néhány mozzanatát itt is megemlíteni.

Az egyesület taglétszáma az 1973. évi 1626 fővel szemben 1974. december 15-én 2066 főre növekedett.

Mind a központi rendezvények, mind a szekciók és területi szervezetek munkájában határozott fejlődésről olvashatunk.

A szekciók munkája közül a zenei és a műszaki szekció kiemelkedő tevékenysége mellett öröndetes, hogy 1974-ben - számos nehézség ellenére - megalakult a gyermekkönyvtárosok szekciója is. A nemzetközi kapcsolatok terén is fejlődés tapasztalható. A szervezeti élet tekintetében azonban több megoldatlan feladat maradt a következő időszakra.

Az elmúlt év kiemelkedő eseménye volt a Pécsi Egyetemi Könyvtár jubileumi ünnepségéhez kapcsolódó VI. vándorgyűlés, 500 könyvtáros részvételével. A Baranya megyei szervezet rendezésében lebonyolított vándorgyűlés nagy sikerét a szerencsésen megválasztott témák, valamint a színvonalas előadások formálták teljessé. Az évkönyv válogatást közöl az elhangzott előadásokból.

A könyvtár és társadalom sokoldalú kapcsolataival és a jövő könyvtárosi feladataival foglalkozik Mátrai László akadémikus előadása, amelyben a polgári futurologia pesszimista történet szemléletét a korszerű művelődéspolitikai demokratizmusából adódó reális célkitűzéssel állítja szembe.

A könyvtáros pálya és a könyvtáros személyiségének jövője Futala Tibor előadásának témája. Sokoldalú, plasztikus képet fest a könyvtárosi hivatásról, miközben bemutatja, hogy a könyvtárosi pálya miként nőtt fel az "egymagában álló könyvtáros hős eszményé"-ből egy ma már társadalmilag megbecsült élethivatássá. Milyen ennek az élethivatásnak a jövője? Futala Tibor "tézisei" a realitás talajáról kiindulva adják meg a választ. "A könyvtáros társadalmat nem valami-féle könyvtártudomány tartja elsősorban össze". Véleménye szerint "a jövőben inkább az informatika kínálta uton próbáljunk továbbhaladni, amely a társadalmi információt választja rendszerezési elvéül."

A jövő könyvtárügyét új aspektusból vizsgálja Dr. Wallehausen Gyula előadása, amely a könyvtári jövőkutatás kérdéseit fejtegeti, és alkalmazásuk lehetőségeit, figyelembe véve a jövő század technikai újításait, az ezzel kapcsolatos technikai előrejelzéseket. Számos érdekes adatot, megállapítást közöl és felhívja a figyelmet a jövőre való felkészülésből adódó társadalmi felelősségre.

A következő két előadás a zenei és a hangtári részlegek kialakításához ad módszertani utmutatót Skaliczky Józsefné ill. Fonyó Istvánné előadásában.

Az évkönyv utolsó, "Önálló Közlemények" c. részében érdekes történeti visszatekintést találunk a Magyar Könyvtárosok Egyesületének jogelődje, a Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesületének könyvtárosképzéséről, Dr. Haraszty Gyula színvonalas tanulmányában. Az évkönyvet az NDK-beli Dr. A. Kasbohm előadása zárja, amely a tároló könyvtárak problematikájával, és a ritkán használt irodalom meghatározásának kritériumaival foglalkozik. +)

Az évkönyv végül is reális képet ad a Magyar Könyvtárosok Egyesülete 1974. évi munkájáról, a megoldatlan feladatokról csakugy, mint a kiemelkedő eredményekről.

A kötet anyaga is azt tanúsítja, hogy az egyesület mindinkább jelentős társadalmi tényezőjévé válik könyvtári életünknek. Ez azonban nagyobb felelősséget, több feladatot is ró a szerkesztőkre. Ugy véljük, hogy még nem alakult ki az évkönyv végleges profilja. Ez a kezdeti technikai nehézségeken túl - nyomdai kapacitási problémák, terjedelem, stb. - talán azal is magyarázható, hogy még nem sikerült szélesebb szerzőgárdát a szerkesztők célkitűzéseinek a szolgálatába állítani. A közreadott anyagok

---

+) Megjegyezzük, hogy lapunk a szerzőtől e tárgyban két közleményt is publikált: az 1973. 4. számban a "Zentralblatt für Bibliothekswesen"-ben megjelent cikkének tömörítvényét, az 1975. 1. számban pedig a lapunk számára irt eredeti cikkét. ("A kevésbé használt irodalom és a tárolókönyvtár"). - Szerk.

kiválasztását olykor esetlegesnek éreztük. Az egyes szekciók tevékenységéről viszonylag keveset olvashatunk. Ezért is véljük jogosnak azt a kívánságot, hogy a szerkesztés használja ki jobban az évkönyv műfaji adottságaiban rejlő lehetőségeket és adjon sokszínűbb, gazdagabb képet a MKE tevékenységéről.

BAGI János